

PONDELOK: 30.3.2020 – Slovenský jazyk

Názov témy: **Synonymá – slová s podobným významom**

Poznámky do zošita:

Synonymá

- sú to slová rovnakého alebo podobného významu
- viac synonymám za sebou tvorí **synonymický rad**
- sú slová, ktoré rozlične pomenúvajú jeden jav: nachodí / nabehá
smelý / odvážny / nebojácny
strašidlo/ strašiak/ príšera/ mátoha

Úloha č.1: Napiš synonymá k daným slovám.

statočný - _____ múdry - _____ nízky - _____
pekná - _____ reval - _____ slušný - _____
vidí - _____ hnevať sa - _____ bežať - _____

Úloha č. 2: V nasledujúcich vetách sa ukryli synonymá k slovám v zátvorke, pokús sa ich nájsť.

- a) Prešli sme **naboso rákosím**. (čarodejník) _____
- b) Vchle**be** žil malý chrobáčik. (utekaj) _____
- c) Postavu Popolvára zachoval ľud aj pre ďalšie generácie v rozprávkach. (jedenkrát) _____
- d) Pošli ho radšej samého. (les) _____
- e) Do drevenej kade Katka napustila vodu. (prikrývka) _____

Úloha č. 3: V synonymickom rade je jedno slovo, ktoré sem nepatrí, vyčiarkni ho.

- A) smutný , nešťastný, zarmútený, skl'účený, odmeraný – **nepatrí tu odmeraný**
- B) učiť sa, vzdelávať sa, študovať, ustrnúť, školiť sa
- C) slobodný, nezvratný, nespútaný, voľný, neobmedzený
- D) spolu, spoločne, pospolu, nepochybne, vedno, naraz
- E) smelý, udatný, odvážny, oddaný, hrdinský, junácky

UTOROK: 31.3.2020 – Slovenský jazyk

Názov témy: **Antonymá – slová s opačným významom**

Poznámky do zošita

Antonymá

- slová s opačným významom: teplo / zima
nízky / vysoký
písať / nepísať

Úloha č. 1: Z radu vyber dvojice slov opačného významu (antonymá, opozitá) a podčiarkni ich.

- a) svetlo, okno, dom, deň, tma, ráno d) drzý, čulý, veselý, nový, horúci, smutný
b) hovoriť, spievať, čítať, hundrať, mlčať, písať e) nepravý, rovný, drsný, oblý, krivý
c) plač, smiech, bolesť, smútok, nuda

Úloha č. 2: Utvor slová opačného významu k slovám:

ráno ľahký mokrý tupý
začať tenký svetlo priniesť múdry
krátky láska živý lacný
zima mäkký široký

Úloha č. 3: Vytvor opozitá/antonymá (slovesá):

písal som - _____ pracuje - _____ nemlčia - _____
bývajú - _____ uvidíš - _____ zívala - _____
narysoval - _____ nespyšnela - _____ maľuje - _____

STREDA: 1.4.2020 – Literatúra

Názov témy: **Dramatizácia rozprávky**

Úloha: Pozri si na internete ako iní žiaci dokázali zahrať divadlo o našej dobre známej rozprávke Červená sliepočka. Skús porozmýšľať, akú rozprávku by si si ty vybral/ vybrala na dramatizáciu.

link: https://www.youtube.com/watch?v=dpyn_Rb82-8

ŠTVRTOK: 2.4.2020 – Slovenský jazyk

Názov témy: **Jednovýznamové a viacvýznamové slová + Homonymá**

Poznámky do zošita:

Jednovýznamové slová

- sú slová, ktoré majú iba jeden význam
- vodovod, pohár, matematika

Viacvýznamové slová

- sú slová, ktoré majú viac významov, avšak medzi významami je vždy nejaká vonkajšia alebo vnútorná podobnosť
- **hlava** = časť tela, kapustová hlava, hlava na minci

- **jazyk** = v ústach, na topánke
- **koleno** = časť nohy, koleno na spájanie rúr
- **oko** = orgán zraku, volské oko, oko v polievke

Homonymá

- sú slová, ktoré rovnako znejú, ale majú úplne odlišný význam
- **nos** = časť tváre, rozkaz od slovesa nosiť
- **stopky** = hodiny na meranie času, časť ovocia
- **rys** = charakteristická črta, zvierka
- **koruna** = časť stromu, kráľovská na hlave, platidlo

Úloha č. 1: V dvojici slov sú slová, ktoré rovnako znejú, ale majú rozdielny pravopis, uveď ich správny význam.

- výr -, vír -
- pisk -, pysk-
- vyť -, víť -
- byt -, bit -
- bidlo -, bydlo-

Úloha č.2: Do nasledujúcich dvojíc viet vpíš správne viacvýznamové slová: (lokál, kivi, kraj, paša)

- a) Pastier ženie ovce na _____. Turecký _____ sa stal pánom Balkánu.
b) Mojím obľúbeným ovocím je _____. Vták _____ žije aj v našej ZOO.
c) Na _____ stola som položila knihu. Východoslovenský _____ je nádherný.
d) _____ je jedným z pádov v slovenčine. Nočný _____ leží na konci mesta.

PIATOK: 3.4.2020 – Literatúra

Názov témy: **Povešť**

Poznámky do zošita:

Povešť

- literárny žáner/ útvar epiky
- je epické, prozaické dielo ľudovej slovesnosti
- má reálny/skutočný/ základ
- je poprepletaná neskutočnými a fantastickými dejmi
- môžu v nej vystupovať reálne historické postavy a odohráva sa na reálnych miestach

Delenie povestí podľa obsahu: **historická, miestna, heraldická**

Historická povesť - hlavným hrdinom je postava alebo udalosť z národnej minulosti/napr. Jánošík, Svätopluk../

Miestna povesť - svojim rozprávaním sa viaže k určitému miestu

Heraldická povesť - hovorí o pôvode erbu (znaku) mesta, obce, dediny

Delenie povestí podľa autora: **Ľudové, autorské (umelé)**

Ľudové – vznikali v dávnej minulosti a šírili sa ústnym podaním

Autorské/umelé/ – vytvorili ich známi autori, napr. Mária Ďuričková, Jozef Horák, Alojz Medňanský, Ján Domasta, Jozef Cíger Hronský